

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 15 krajcár.

Előfizetel csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt hasábos petisor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 20 kr. Nyilvántartó garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan emelkedhetnek.

A lap szellemi részére s a nyilvántartó részére minden közlemények a szerkesztésért kifizetendők.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

B.-Gyarmat, július 27.

Minden ember czélok megvalósításáért él a földön, és az emberi élet annál szebb, annál magasabb, minél nagyobb és magasabb azon czél, melyet élete feladatául kitűzött, és minél nemesebbek és jobbak azon eszközök, melyekkel a czél utólérni és megvalósítani tudja. Ez a feltevés nemcsak egyes emberekre, de egyszeremind egyes jogi testületekre, társulatokra is alkalmazható. Alkalmazható pedig annál inkább, mivel a jogi testületek már a létezésükre vonatkozó szabályokban körvonalozzák azon czélok, melyek végett alakultak, s mely czélok megvalósításáért jogosultsággal bírnak a létezésre.

Valósulnak e ezen czélok, s mily eszközök választatnak ezen czélok megvalósítására? Ez mind azon intéző közegektől függ, kik egyes társulatok élére a közbizalomnál fogva megválasztattak.

Meddő volna ezen bölcselmi okoskodás, ha azt valami gyakorlati kérdéssel össze nem kötönnék. Ennélfogva mi ezen cikkünkben egyes intézményekre akarunk részben szorítkozni. Ezek a pénzintézmények.

Ujabb időben roppant számban szaporodtak pénzintézetek. Nyakrafőre alakultak takarékpénztárak, hol óriási tőkék gyűjtetnek egy helyre. De ezen tőkék hevernek parlagon. A fővárosi hatalmas pénzintézetek fők kölcsönintézeteket alakítanak a vidéken, mert a halomra gyűlt tőkét nem képesek már más-ként csak némi forgalomba is hozni. Milliók hevernek így, mégis újabb intézetek alakulnak, hogy újabb tőkét gyűjtsenek. A pénzintézetekben hevernek a tőkék, dacára annak, hogy a pénzszükséglet és kereslet rendkívül nagy. És mi ennek az oka?

Mert csorbát szenvedett a hitel, s a takarékpénztárak még abban is, amiben bőségesen úsznak, akkor és ott is, hol nem indokolt a félelem, minden legcsekélyebb hitel nyújtásánál a scrupulositásig vitt tartózkodó álláspontot foglalnak el. Hiányzik a bizalom; a becsületesség és tisztesség pedig ma már illusorius fogalmak, és a véghetetlen crematistikus hajlam, mely pénzintézetek egy részét jellemzi, oda tereli a pénzintézetek irányát, mely nem a közjót mozditja elő, hanem egyesek érdekeit s nem egyszer szeszélyeit istápolja. Pedig oly hűségesen fel van véve az alapszabályokban, rendszerint czélként: a közjónak előmozdítása.

A második, hogy oly nagy tőkék hevernek az, hogy a tőkék a jelzálogra is nehezen szerezhetők meg. Öt-hatszáz forintos kölcsönnél még megjárja, hogy a hitelt élvezni akaró 20–25 forintos költséget fizessen a kölcsön közvetítéseért. Mert hiszen a takarékpénztárak nem elégednek meg azzal, hogy az adós megbecsül esse birtokát és azután a megszavazott összeget első helyen betábláztassa a háromszoros értékű ingatlanra; hanem az adósnek még megszavazás előtt hiteles telekkönyvi kivonattal kell igazolni, hogy

birtoka tehermentes, és így ha 5–6 telekkönyvben van a birtok felvéve, csak ezeknek kivétele 5–6 forintba kerül.

Még nehezebb, sőt teljes lehetetlenné válik az ily kölcsönök közvetítése kisebb összegeknél. Vegyünk egy példát. A-nak kell 100 frt kölcsönpénz; van neki egy-egy 250 frt értékű háza és 150 frt értékű szőleje, a háromszoros érték tehát bőven meg van.

Mindenekelőtt ki kell vennie a külön telekkönyvekben felvett ház és szőlőről a hiteles tlvki kivonatot, ennek leírás díja 1 ft, bélyege 2 frt, összesen 3 frt. Mindkét fekvőséget meg kell becsültetnie. Munka és írásdíj 1 frt 0 kr, bélyeg 50 kr, összesen 2 frt s így mielőtt a takarékpénztárnál kérelmét előterjeszthette volna, már 5 frt kiadása van. Tegyük fel, megszavazzák neki a kölcsönt, ekkor egyszeremind meghagyják neki, hogy a felveendő kölcsönt 20 frt költséggel zálogjogilag kebeleztesse be. E kérvény és felzeinek bélyege 1 frt 80 kr, bekelezési illeték, mi bélyegben rovandó le 120 frt után 84 kr, megbízás bélyege 50 kr, a kérvény szerkesztése, leírása, mellékleteinek lemásolása s az egész ügybeni eljárás 3 frt 50 kr, összesen tehát 6 frt 64 kr, a mihez hozzáadva a fenti 5 frtot, kész kiadása van a kölcsönvevőnek 11 frt 64 kr.

A kölcsönpénz kézhez vételénél azután előre lehuznak félévi kamat fejében 4 frt—4 frt 50 krt, s így 100 frt helyett kap az illető fél évre 83 frt 86 krt, tehát van neki 100 frt kölcsönpénze fél évre 16 frtért és ez épen 32-százalékos pénz. Amit másként uzsora pénznek mondanak.

A pénzintézetek keletkezése óta azonban már annyira igénybe vannak véve a jelzálogok, hogy ma már ritkaság kölcsönnel meg nem terhelt ingatlanokat találni.

A pénz tehát ily czímen sem jöhet nagyobb forgalomba. Az intézet közegei aztán mást nem tehetnek, mint játszának a bürzén bizonytalan játékokat, a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében. A közgyűlés, mert épen sikerült 50 fri osztalékot produkálni, ritkán szól hozzá az üzelmek minőségéhez.

Szives olvasóm észre fogja venni, hogy a pénzintézetek pénzmanipulációja, eltekintve azon 100–200 ft alamizsnától, melyet egyes fenyegető, éhben és szomjban sínlódó intézet javára kiad, ezidő szerint a legönösebb érdekeknek szolgál, s a közjó előmozdítása ott oly fogalomvá vált, melyet a rideg §§-okból bátran ki lehet törölni alapszabálymódosító közgyűlés nélkül is.

Egypár konkrét eset megvilágíthatja a dolgot. Pl. a b.-gyarmati takarékpénztár elvben (igaz, hogy csak elvben) kimondotta azt még a múlt évben, hogy zálogházat csinál, s hogy az iparvállalatokat előfogja mozditani. Nos, és történt ebben valami? Pedig erre ógető szükség van, mert a modern nép zálogház nélkül ma már el nem lehet Lapunkban többször penditettük meg, hogy b.-Gyarmaton a pénzintézetek hivatva elsősorban arra, hogy

a culturalis érdekeket, mint közjót, mozditák elő. Így pl. egy állandó színház s közterem felépítése, főleg most, midőn a közeledő vasút által B.-Gyarmat városa minden tekintetben emelkedni fog, — oly hálás feladat volna, mely egyrészt tisztességes jövedelmet biztosítana, másrészt az itteni társadalmi élet fejlesztésére és művelésére a legjótékonyabban hatna vissza.

Ami szól a b.-gyarmati pénzintézetekről, az a többi megyei pénzintézetekről is alkalmazható. Azokban is egészen kivészett a közjó iránti érdeklődés.

A kezdeti lépés azonban a b. gyarmati takarékpénztár, mint megyénkben a legjobb, leggazdagabb és legtekintélyesebb intézetet illeti. Itt kell kibontani a közjó zászlaját. És mi bizunk abban, hogy az ott beválasztott egy-két kitűnő erő iparkodni is fog ily zászlót mihamarább kibontani.

Alispáni jelentés

(a július 15-iki közgyűlésről.)

Tekintetes közgyűlési bizottság! A fővárosi alkalmával a hadsereg részéről alkalmatlannak talált s részben a honvéd, részben a polgári elnök által felülvizálatra küldött egyének vagy szima tekintetéből, a mgu honvédelmi ministerium által kiküldött rendkívüli vegyes felülvizálató bizottság működését itt helyben e hó 12-re s Losoncon e hó 14-ére tárván ki, a b.-gyarmati sorozó járásból elébe rendelt 8 felülvizálandó hadköteles közül megjelent 7 egyenből alkalmasnak talált 6 ot, a nógrádi sor. járásból berendelt 6 hadköteles közül megjelent 5 egyenből alkalmasnak talált 3-at, a szécsényi sorozó járásból berendelt 20 hadköteles közül megjelent 17 egyenből alkalmasnak talált 12 ot, a sziraki sorozó járásból berendelt 10 hadköteles közül megjelent 9 egyenből alkalmasnak talált 4 egyent, kik az illető sorozómaik szerint részben a közbehadsereg vagy annak póttartalékához, részben a honvédséghez soroztatnak be.

Losoncz mint önálló sorozó kerület, egy a losonczy mint a főleki sorozó járások részéről felülvizálandók felett a f. hó 14-én Losoncon végbe ment felülvizálat eredményét előterjesztési nem áll hatálmamban, mintán annak lefolyásáról a hivatali jelentés még nem érkezett be.

A phyloxera vész, mely megyénket a szomszéd Pest-Pilis-Szolt és Kis-Kún megyétől már két a Hont-megyétől már egy év óta fenyegeti, minden óvintézkedések dacára Verőce és Kismaros községeink szőlőibe behurcoltatott s ott máris ijesztő mérvben terjedt el, a nevezett két község phyloxera bizottsága által a szőlőikben észlelt káros tünetek mult hó 22-én a járási szolgabírónak bejelentvén, a helyszínen rögtön megejtett vizálat alkalmával a vész megállapított, s a földművelési ministeriumnál egy ministeri biztos kiküldetése kérelmezett, minélfogva a szomszéd N.-Maroson már egy év óta működő ministeri biztos hatásköre e két községre is kiterjesztetett. A vész elterjedésének megállítására a törvényhatóság részéről Jód Sándor verőcei körjegyző és megyebizottsági tagot kiküldeni szükségesnek találtam. A phyloxera által Kis-Maroson ellepott terület mintegy 5 holdat tesz, azon tér pedig, mely már inficiálva van, 20 holdra tehető.

Verőczen az ellepott tér mintegy 8 holdat, az inficiált tér pedig mintegy 30 holdat tehet. Ha ezen térhez hozzávesszük azon 100 méter kiterjedésű kört, mely a vész jelzésére jelekkel ellátandó, az első helyen 75, a második helyen pedig 110 holdat tesz azon

kör, mely a karók bemezselése által vésses területnek kijelöltetett, mely alkalommal az e tárgy szabályrendeletek és egyéb miniszteri rendeletek felolvasatván, azoknak a legzigorubb felelősség melletti betartására a kellő intézkedések megtételtek.

Kosd, Rád, Pencs községek szöveinek azonnali megvizsgálására a járási szolgabíró ez alkalomból elutasítván, a beérkezett hivatalos jelentések szerint e községek szövelei teljesen véssmenteseknek találtattak.

A közmunkavállalás lerovására a folyó évben befolyt összesen 33750 frt 93 kr, mely összegből a múlt évi hátralékok törlesztésére 12370 frt 93 kr. folyván be, a folyó évi előírásra befizetett 21340 frt, mely összeg habár épen nem tekinthető kielégítőnek, tekintve véve azonban azon tetemes összeget, mely ugyanez idő alatt a múlt évi hátralékok törlesztésére befolyt, a tekintve azt, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó gazdaságok épen ezidőben legkevésbé képesek kötelezettségei teljesítésére, mégis azon reményemnek merem kifejezést adni, hogy az év folyamán alatt a múlt évről kedvezőbb eredmény lesz utólérhető.

A személy és vagyonbiztonság a járási szolgabírók által beterjesztett hivatalos jelentések alapján a befolyt hóban is teljesen kielégítőnek mondható.

B.-Gyarmat, 1882. július 14.

Madách Károly,
alispán.

Reményffy József közigazgatási bizottsági tag ur a július 15-iki közis. ülésen következő javaslatot terjesztett elő, a letételekre vonatkozó miniszteri rendeletek ellen: „A folyó 1882. évi június hó 11-én 22021. sz. a kibocsátott s az igazságügyi miniszteriumnak a bírói letételek kezelését szabályozó 39425—1881 sz. a. szabályzatát módosító pótrendeleteit a letételekre néző nérelmeseink tartja a közigazgatási bizottság; mivel mellőve, hogy az állampénztár a letételeket használnán, illy módon a letételekhez kötött pénztárat betéti, esetleg értékpapírok szelvényi kamatait is jogellenesen elvonatán, gyakran merül fel azon eset, hogy a bírói árverésekből kifolyó, a pénzfelosztásoknál nem kifogásolt, és annak folyományaként utalványozott jelzálogbéli követelést tárgyzó követelésnek 8 nap alatti felvehetőségében a jelzálogos hitelező az eredeti okirat hiánya, esetleg annak valamely bíróságnál létele vagy elvesztése indokából akadályozva van.

A méltányosság elvével pedig meg nem egyezhető, hogy az állam a polgárok vagyonával azok kárával gazdagodjék, még kevésbé hozható a jogossággal és hangzással az egy év letelte utáni igény érvényesítésére való utalás, legkevésbé az elővétel indoka alatti elutasítás.” Reményffy József, közis. bizottsági tag.

Ezen javaslat elfogadtatott, s ezen miniszteri rendelet megváltoztatása iránt felirat menesztetik fel.

Vasuti-ügy.

Az ipolyvölgyi vasut létesítése illetve annak Balassa-Gyarmatig leendő kiépítése érdekében Ipolyvágyon 1882-ik évi július hó 20-án Hont és Nógrádmegyei vasuti választmányok által együttesen megtartott tanácskozmány jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Nógrádmegye részéről: Gr. Gyűrky Ábrahám a nógrádi vasuti választmány elnöke, Gróf Forgách Antal, Harmos Gábor, Hoffman Jakab, Madách Károly, Gróf Pejacevich Arthur, Pulszky Ágost, Reményffy József, Gróf Zichy Nándor választmányi tagok.

Hontmegye részéről: Bárd Majthényi László a honti vasuti választmány elnöke, Braunmüller Sándor, Bolgár János, Gr. Chorinszky Igó, Dacsó Pál, Ivánka László, Kalmár Lajos, Lestyánszky Sándor, Podborszky György, Rónay Béla, Schön Alajos.

Mielőtt a két megye küldöttjei együttes tanácskozmánya megkezdett volna, Bárd Majthényi László indítványára, az egyesült választmány alakulása vétetvén eszközölésbe; ennek eredménye szerint a két küldöttség egyetértő megállapodással kimondotta, hogy:

Nógrád és Hontmegye küldöttjei egyesült választmánya megalakulván, tanácskozásait a két megye székhelyein felváltva fogja megtartani, s a tanácskozás vezetését illetőleg akként, hogy az Ipolyvágyra egybe hívott választmányi gyűlésen a nógrádi, viszont pedig a b. gyarmati gyűlésen a honti küldöttség elnöke foglalja el az elnöki tisztet.

Az egyesült választmány egybehívását a sorrend szerint elnökölni hivatott elnök eszközölni oly módon, hogy azt belátása szerint teheti, köteles pedig tenni, ha arra a másik választmány elnöke által felkérültenek.

A tanácskozási jegyzőkönyvek vezetésére, melyek két eredeti példányban szerkesztve mindkét elnök részére készítenők lesznek, Harmos Gábor Nógrád, és Lestyánszky Sándor hontmegyei főjegyzők kértek föl, és vállalkoztak működésükre vonatkozó ama szabályozással, hogy az Ipolyvágyon tartott tanácskozás a honti és viszont a B.-Gyarmatra egybehívott választmányi gyűlésen a nógrádi főjegyző ténykedjék.

Az egyesült választmánynak ekként történt megalakulása után Gr. Gyűrky Ábrahám a jelen voltak aszélyes üdvözlése között az elnöki széklet elfoglalván,

köszöntőt fejezi ki a kitüntetésért, melyben az egyesült választmány elnökévé lett megválasztása folytán részeseit.

A midőn még hangsúlyozná, hogy a nógrádi választmány küldői kik az ipolyvölgyi vasuti létesítést félreismerhetlenül fontos gazdasági és kereskedelmi érdekekből a legmelegebben óhajtkák, méltó elismeréssel viseltetnek e közérdekű eszme létre hozatala körül oly eredmény és áldozat készséggel eljáró honti küldöttség iránt; megbízásához képest kijelenti, miszerint oly megállapodások, melyek a tulajdönt és vagyont érintik, csak akkor tekinthetők Nógrádmegye részéről teljesen hatályban levőknek, ha megbízóik részéről elfogadtatni fognak, ezzel a tanácskozmányt megkezdettnek nyilvánította.

Ez után a honti küldöttség részéről s annak egyhangú helyeslése között Br. Majthényi László utalva azon szerződési pontozatokban foglalt feltételre, mely mellett az Esztergom Nána esetleg Szobtól Ipolyvágyig vezetendő vasut vonal kiépítése tervezetlik, s a mely szerint az építésre vállalkozott osztrák-magyar állam vaspálya társulat részére az építéshez szükséges földterület ingyenes átengedése képezte Hontvármegye kötelezettségét, azon nézetének ad kifejezést, miszerint az Ipolyvágytól B.-Gyarmatig folytatólág vezetendő vasut vonal építése is szükségesnek mutakozó terület ingyenes átengedésétől fog függővé tétetni.

A mint az egyesült választmány előtt bizonyára tudva van, a talaj megszerzéséhez szükséges összegeket az osztrák-magyar állam vasut társulat előlegezi Hont vármegyének.

Szólo bizton hiszi, hogy az Ipolyvágy B.-gyarmati vonal kiépítésénél is hasonló készséggel találkozend a szomszéd megye közönsége a vasutépítés részéről.

A talaj ingyenes átengedése illetve e célra megkívántató pénzösszeg előállításának módzata képezi tehát a mai tanácskozmány sarkpontját.

(Folyt. köv.)

Nógrádmegyei községi és körjegyzők B.-Gyarmaton 1882-ik év június 17-ikén tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

(Folytatás.)

Füleki járásban: 1545 frt 30 krból 280 frt 80 kr. helyett csak 204 frt 50 kr. töröltetik; mert Szabó Abel 76 frt 30 kr hátraléka Szabó Imre terhére iratik elő. A lezároló kiküldött Papp János jelent egyúttal, hogy a szinobányai volt körjegyző 78 frt 90 kr. díjhátralék hátrahagyásával Zólyomgye Gyetva község jegyzői állomásra költözvén, ezen kitüntetett hátralék ott hajtandó be tőle.

Felner Antal és Szecsődy Sándor jegyzők özvegyei segélyezésére kitüntetett összegekből, név és számszerint:

sziráki járásban 105 frtől 14 frt,
szécsényi járásban 28 frttől 7 frt,
nógrádi járásban 25 frt 40 krból 7 frt,
füleki járásban 84 frtból 14 frt töröltetik.

A két járásból a kiküldöttek jelentéseiket még be nem terjesztették.

5. A nyugdíj hátralék biztosítására nézve:

A választmány javaslata, hogy az eddig szokásban volt kötelezvények kiállítására mellőztessék; mert az csak bírósági uton érvényesíthető s csak ott, ahol épen ingatlan vagyon található; az ingatlan vagyonnal nem bíró hátralékos körjegyzőnél a kötelezvény nem biztosít. Ellenben közigazgatási uton kell a díjhátralékot behajtani, mert ez alól a hátralékos nem bújhat ki oly könnyen; ugyanis: minden változást az alispáni hivatal és a szíró jó előre megtudván, az iránt intézkedni és pedig gyorsan intézkedni felkérnek, hogy akár a községoknél, akár ő nála magánál a távozó körjegyzőnél a nyugdíjhátralék összegeig azonnal zárolást és foglalást eszközöljenek s a nyugdíjalapot minden módon biztosítani sziveskedjenek.

Elfogadtatott azon tóldalékkal, hogy a járási körök elnökei érintkezésbe tévén magokat az egyleti és nyugdíj intézeti pénztárnokkal, szinte mindig és pontosan nyilvántartsák az intézet érdekében a díjösszegek mennyiségét.

6. Zimányi Ferencz volt csécsi jegyző kérvénye, melyben az általa 1874-ik évtől az intézetbe befizetett s még fizetendő összegek a helyébe választott fia Zimányi Zsigmond javára beszámíttatni kéri.

A választmány azon javaslata folytán, hogy a nyugdíj személyhez lévén kötve, sem a nagykorú gyermekekre sem rokonokra nem ruházható, mivel azok a díjfizetéshez sem járultak: elutasított.

7. Endrődy Géza s több intézeti tag által eszközölt díjbefizetések az elnök által bejelentettek.

Tudomásul vétetvén, a pénztárnoknak elkönyvelés és nyilvántartás végett kiadatik.

8. A múlt 1880. évi 17. számú „Hiv. Ért.”-ben közzétett nyugdíjintézeti szabályok az egylet választmánya által módosíttatván, a közgyűlésnek bemutattnak.

Ezen szabályrendelet összehasonlítottván az 1881. évi körjegyzői közgyűlés által módosított szöveggel, az utóbbi módosított szöveg elfogadottnak kárelveztetni fog a megyebizottsági közgyűlésnél.

Ezen módosított szövegvezetésben is a 26 ik § a jelen közgyűlés határozata következtében a következő változást szenvedett.

„10 évtől 15 ig 300 frt, 15—20 ig 330 frt, 20—25 ig 360 frt, 25—30 ig 400 frt.

Akik 1874-ik évben már tagjai voltak az egyletnek s 60 éves életkorukban munkaképtelenné lettek: szolgálati idejük tekintetbe vétele nélkül, teljes nyugdíj élveznek.”

9. A pénztárnok jelenti, hogy az 1881-ik évi pénztári számadását azon oknál fogva nem készíthette el, mert a kiküldöttek mindnyája az egyleti és intézeti tagokkal eszközölt számolási kimutatásait be nem terjesztették.

A közgyűlés ezt ugyan tudomásul veszi s határozat képen odautasítja a pénztárnokot, hogy a számadások beferjesztésére a választmány által javallott s a közgyűlés által elfogadott minden év febr. hó végét pontosan betartsa.

A költségvetési előirányzat be nem terjesztésének kifolyásából szinte határozatilag kimondatott, hogy a költségvetés előirányzat beterjesztésének ideje a múlt évi számadás beadásának idejére állapíttatik meg, s az 1881 ik év befolyt most már az 1882-ikbe.

10. Árvay József nagyorosi jegyzőnek orvosi bizonylattal támogatott kérvénye, melyben 70 éves életkorát s 50 éves a jegyzői pályán tett működését tekintetbe venni, s magát 400 frtnyi nyugdíjban részesíttetni kéri, tárgyalatott.

A közgyűlés a választmány azon javaslatát, hogy becsületben megőszült s 50 éves működési pályán csapán bivatálnak, a közügynek és az emberiségnek élt veterán kártársunknak teljesíték igazságos s jogos kívánságát, s szavazzuk meg a 400 frtnyi nyugdíjt: legkisebb ellenvetés nélkül egyhangúlag elfogadta.

Ez osztatlan részvétel s általános közszereleket tapasztalva s látva jelen volt öz bajtársunk: elérkezé nyúlva, meghatott szavakban akarta megköszönni. a közgyűlésnek iránta tanúsított magatartását; de az elérkezé nyúlás keblébe fojtotta a hangot s csak mindnyajunkat egyszerre megölelni akaró kitárt karjai s a kézszorítás beszéltek oly fenséges szívbezáddal, hogy a gyűlés perczeig megzakadva, néma csöndben s könnyben ragyogó szemekkel viszonzta érzékeny bucsuzását általánosan tisztelt veterán tagjának.

Érdemeinek elismerésül e jelenet jegyzőkönyve foglaltatni határozatott, s nyugdíjának folyóvá tétele leköszönségének idejétől feltételeztetett.

11. Lisznyai Ferencz Losoncz rendes tanácsu vároai aljegyző évi segélyeztetésére nézve, a választmány javaslata, hogy 200 frttal segélyeztessék s ez leköszönségének ideje folyó évi ápril 20 ikától folyóvá tételessék: elfogadtatott.

12. Biharmegyei községi és körjegyzők egyletének, a budapesti országos központi egylet közgyűlésén is XIV. pont alatt tárgyalt azon indítványa: hogy a bekövetkezendő közigazgatási reformnál a község jegyzői állás választás vagy kinevezés által töltessék-e be?

A választmányhoz, tanulmányozás és javaslatlaltal végett tétetett át.

13. Az országos központi egylet közgyűlésén XIX. pont alatt tárgyalt Barta László indítványa, hogy a triestti birtosító társulattal szövetkezve, az egylet erőkölsileg ezen társulatot pártolja:

A közgyűlés a múlt évben az érdemben hozott határozatához ragaszkodik.

(Folytatás következik.)

Községtáraink.

Most az aratáskor a községtárrakra, úgy az árak beraktározása, mint az ezekre való előlegezés és bizományi üzlet szempontjából fontos szerep várakozik, és éppen azért ezen intézményt bázánk termelőinek és kereskedőinek figyelmébe ajánljuk a röviden azon előnyökre utalunk, melyeket a községtárak a közönségnek nyújtanak.

A „Magyar lezároló és pénzváltó bank” múlt évi november és deczember hóban adta át a közforgalomnak a budapesti városi községtárrakat és ezzel tényleg megkezdte a hazánkban ez idő szerint még új és régóta sürgetett közintézménynek életbeléptetését. Ezen kívül a községtári intézményt — a helyi viszonyokhoz és helyi forgalom igényekhez képest — kiterjesztette az ország távolabb vidékeire is, és Szegeden, a szeged-csongrádi takarékpénztár közreműködésével, Temesvárott és Barcsan a dunántúli vidék egyik jelentékeny helyén szintén megindította a rak-tározási üzletet a gazdasági és kereskedelmi hitelnek szolgáló egérséges alapokon.

B-Gyarmat, 1882. július 25-én.

A budapesti közraktárak közvetlenül a magyar államvasutak budapesti teher pályaudvara mellett és közvetlenül a Duna partján fekszenek.

Előnyös fekvésüknek fogva tehát, egyrészt a magyar államvasutak központi teherpályaudvarával (s az összekötő vasut segítségével a többi vasutakkal is,) más részről a Dunával egyenes összeköttetésben állanak: a vízi-utca, vagy a vasútra való átrakódás a legkönnyebben, gyorsan és kevés költséggel eszközölhető, mi által a kereskedelmi és üzleti kombinációkra a legtágabb tér van nyitva.

A közlekedési vállalatok belátták, hogy a közraktári intézmény kifejlesztése és megszilárdítása kiváló tényező terményeink versenyképességére s így a közforgalom fejlődésének fokozására is, kivétel nélkül valamennyien részint már tényleg megadták, részint kilátásba helyezték a közraktárak részére a legmesszebbre menő forgalmi és kezelési könnyítéseket. Ezek közé tartozik, hogy a vasutak részéről biztosítva van a magyar lezámlító és pénzváltó bank összes raktáraiban elhelyezett árúk után a meg nem tört, (közvetlen) forgalom előnyösebb tarifája. Kedvező eredményre vezettek a dunagőzhajózási társulattal a közraktári forgalom könnyítése érdekében folytatott tárgyalások is.

Budapest főváros a maga részéről szintén támogatja az intézményt. A budapesti közraktárban elhelyezett, helyi fogyasztásra nem jövő árúk a városi pótlékok, közvetlenség és fogyasztási adó alól mentesek. A közraktári telepen kirakódó hajók partvám mentességét élveznek.

E minden oldalról jövő támogatásnak köszönhető, hogy a forgalomnak átadott közraktárak valódi közhasznú intézmény gyanánt szolgálnak az ország termelésének és kereskedésének emelésére.

A közraktár elfogad mindennemű terményeket és árúkat beraktározásra, öt métermázsányi minimális mennyiségtől felfelé; olcsókamatú előlegeket nyújt azok értékének legalább kétharmad része erejéig, — ezenfelül előlegezi a betárolás végett hozzá küldött szállítmányok fuvarbérét és mérsékelt kezelési költségeit. —

Az árúk felküldéséhez szükséges zákokat kívánatra jutányos feltételek alatt küld, szóval a raktározó azon kedvező helyzetbe jut, hogy ez idő szerint 5 százalékos kamatra olcsó pénz előleget kapva, megszabadul a rögtön eladás kényszerétől s a piacon eladásra készen álló árújával nyugodtan várhatja és kihasználhatja a legkedvezőbb eladási alkalmakat. Mert az eladásra nézve a betároló tulajdonos szabadrendelkezési joga fennmarad.

Míthogy azonban a közraktári vállalat az árúk bizományi vételével és eladásával is foglalkozik, legelőszérűbb ennek eszközölésével magát a vállalatot bizni meg. E megbízás a tulajdonos letétele szerint lehet vagy korlátlan, ha a bizományi eladás minden megszorítás nélkül biztosít a közraktári vállalatra, vagy korlátozott, melynél a tulajdonos az eladási minimális árat meghatározza, szóval a tulajdonos szabadrendelkezése a betárolás által semminő korlátozást sem szenved.

Ezeneken felül gazdákra, mint kereskedőkre nézve, kiknél a forgalom könnyűsége és gyorsasága bir döntő súlytal, — megbecsülhetlen fontosságnak a betárolt árúktól kiadott „közraktári jegyek” vagyis azon okmányok, melyek törvény szerint a forgalomban a közraktárilag elhelyezett árúk helyettesítésére szolgálnak.

Ha ezek mellett tekintetbe vesszük, hogy a termények a betárolásra teljesen alkalmas helyiségekben fekszenek, tiszta, ellen, biztosítva s kevés költséggel szakszerűen kezeltetnek s hogy végre mint fentebb említettük, úgy a vasúti, mint a gőzhajózási szállításhoz is az elérhető legnagyobb kedvezményekben részesítetnek; nagyobb körvonalaiban felsoroltuk a közraktár nyújtotta előnyöket.

A magyar lezámlító és pénzváltó bank alig egy évi tevékenységének a budapesti, szegedi, temesvári és barcsi közraktárak üzembe tétele folytán meg van azon eredménye, hogy az idén már a magyar nagy és kis termelő és kereskedő közönség is minden nehézség nélkül igénybe veheti s hasznára fordíthatja a közraktárak fentebb részletezett előnyeit.

Hogy e vállalat a legrealisabb alapokon nyugszik, arról a törvényszabta félmillió bizosítási összegreken s a bank 10 milliónyi befizetett alaptőkéjén kívül a vállalat élén álló kormányzati neve kezességkedik.

A magyar termelő és kereskedő közönségtől függ, hogy saját jól felfogott érdekében a közraktárak előnyeit igénybe vegye.

Végül a gazda és kereskedő közönség tájékoztatására szolgáljon ama gyakorlati utmutatás, hogy a betárolásra szánt küldemények egyszerűen a magyar lezámlító- és pénzváltó-bank közraktáraihoz: Budapestre (magyar államvasut,) Szegedre, Temesvárra, (mind két helyen osztrák államvasut állomás,) vagy Barára (déli vasut állomás) címzendők.

Tekintetes Szerkesztő úr! A „Nógrádi Lapok” folyóévi 30. számának „Hírek” rovatában a vezetésemről bizott illetékkiszabási hivatalnál a bírói határozatok után lényeg és jogilleték címén teljesített előírások felett kibocsátott fizetési meghagyások vételeinek bonczakés alá, és pedig oly színben, mintha fizetési meghagyások a perben álló felek képviselőjére oly bírói határozatok után is bocsátatónak ki, melyek kellő béléggel el vannak látva; erre válaszul egyszerűen az, hogy tudtommal oly bírói határozatokra, melyek szövegéből ki lehet venni, hogy kellő béléggel el voltak látva, újabb fizetési meghagyás ki nem állított, de valamint eddig, úgy jövőben is minden oly s állandó illeték alá eső bírói határozatok után a törvényileg megállapított bírság alkalmazásával ki fog szabotni az illeték, ha az eljáró bíróság által közölt ítélet szövegéből ki nem vehető az, hogy a közölt ítélet el volt e, s ha igen minő béléggel látva.

Ezeket kívántam tisztelt cikkesezőnek kijelenteni, s megjegyezni, hogy egy állami hivatal működése csakis törvényes, vagy feltéve meg nem engedve a fennálló törvények helytelen alkalmazásával törvény ellenes lehet, de nem tisztességes, vagy ha úgy tetszik tisztességesebb.

Tisztelettel vagyok

Szojár János,

pénzügyi titkár, s a b-gyarmati bírói illetékkiszabási hivatal ez időszaki főnöke.

Hírek.

Hymen. Goldberger Kálmán csalomjai körjegyző e hó 25-én vezette oltárhoz Rosznáki Emma kisasszonyt Győrben. — Tisztay Károly, jelenleg B-Gyarmaton időző színtársulat egyik jeles tagja, augusztus 10-én tartja esküvőjét a derék és művelt Kertész Emma kisasszonnyal, ki ugyanazon társulatnak tagja. Tartós boldogság és szerencse kísérje frigyüket! Ezen alkalmából megemlíthetjük, hogy Dessewffy Elek és Szentmiklósy György urak lesznek a násznokok.

Gr. Forgách Antalné önmegméltóságát súlyos és érzékeny csapás érte, hön szeretett atyja Tepliczben jobblétre szenderült. A grófné f. hó 27-én távozott Prágába, hogy a temetőben jelen lehessen. Ezen gyász-hír kedvezőtlen bangulatba ejtette a b-gyarmati önk. tisztító egyület zászlószentelési bizottságát is. — Mint azonban biztos forrásból halljuk, a grófné a zászlófelavatási ünnepély iránt továbbra is melegen fog érdeklődni, s habár személyesen az ünnepélyen a mély gyász miatt részt nem vehet, mindazáltal gondoskodni fog az iránt, hogy személye az ünnepélyen méltóan helyettesítessék.

Pálmay Ilka kitűnő színművésznőnk, f. hó 28-án B-Gyarmatra jött, s az itteni színtársulattal 3 darabban lép fel, melyek közül az elsőben „a kornevilli harangok”-ban mint Szerpolett tegnap lépett fel. — Pálmay Ilkának B. Gyarmaton is igen számos tisztelője van, a közönség tegnap tömegesen kértült a kedves színésznő meghallgatására. Ma „a piros bugyellásban” lép fel, s ezenkívül, még aug. hó 1-én fog játszani a „Boccaccióban”. Ezt főleg a vidék szíves tudomására azért hozzuk, hogy aki valódi műveltségben részesülni óhajt, az siessen Pálmay Ilkát legalább itteni utolsó fellépésében meghallgatni.

A zólyomi ev. esperesség, a nógrádi esperességnek a pánszláv ügyben hozott, s Gaál Mihály agárdi lelkész ur által szerkesztett határozatát, melyet lapunkban annak idején közítettünk, nemcsak egészben véve magáévá tette s elfogadta, hanem még szigorúbb kifejezésekkel is megkövetelte, tanubizonyságul annak, hogy Zólyom megyében ezen átkos fajzat kiábrándítására még erősebb rendszabályok alkalmazandók mint megyénkben.

A római kath. hitfelekezetet f. évi július hó 23-án iskolaszéket választó gyűlést tartott. Harmos Gábor úr, megyei főjegyző volt elnök megköszönte az irányában taunsított osztatlan bizalmat, egyszerűen az iskolaszék három évi működéséről, egy keresetlen csinnal ékeskedő, talpra esett beszédében beszámolt; abban kiemelte: hogy az iskolaszék ernyedetlen buzgalommal a hitfelekezetektől jogtalanul elvont 5 százalékos iskolaadót vissza szerezte; ezen javadalom elvonásából felmerült tartozások converzálása által olcsóbb kamattal bízott és a fizetési határidőket rendezte; az ország primásánál kebeléből menesztett küldöttség tiszteltet és közrehozott arra: hogy ő emmentája itt a fenálló jeles leányiskolát felállította. E beszéd lelkes eljenzéssel fogadtatván, Harmos Gábor úr nagy ovatók kisérőtetben az elnöki emelvénnyel lelépett, átengedvén az egyházi elnök fido lovag Imády Károly úrnak, ki a hitfelekezetet megszokott ékes beszédével elnök választásra birta fel. Ámbár Harmos Gábor úr mint javulásnak örvendő szabadkozott az elnökség elfogadása ellen, mégis Filler Lajos által helyesen tolmácsolott közóhajnak engedett s egyhangú megválasztatását megköszönuve, az elnöki széket újból

elfoglalta. Ennek utána az iskolaszék többi tagjai is megválasztattak, és pedig gondnokul Elbeniczky Flória, jegyzőül Vilim József, tagokul Aninger László, Baintner Ottó, Balás József, Donján Pál, Parkas Ferencz, Fonódi István, Fröhlich Vilmos, Filler Lajos, Galgóczy János, Grózman Grózman György, Irányos József, Kommerell Gyula, Dr. Melicher Ferencz, Molnár György, Molnár József, Papp László, Rády István, Reményi Károly, Szerény Gábor, Tolák István, Tamaskovits Gyula, Ticsinaky József és Vannay Ignác. Mielőtt azonban a gyűlés befejeztetett volna Elbeniczky Flória úr indítványára, fido lovag Imády Károly ur vezetése mellett egy Fröhlich Vilmos, Irányos József és Vannay Ignác urakból álló bizottság küldetett ki a város és egyház között fenforgó, a temető rendbentartására vonatkozó hatáskör összeköttetési kérdés tisztázása végett. Ezzel az ülés az íker első kök eljenzetével szétoszlott azaz, mikép Harmos Gábor ur három évi sikeres működéséért jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott meg.

A haládatosság szép példáját van alkalmunk följegyezni. Tudjuk, hogy két év előtt, épen midőn az Anna nap alkalmából a balassagyarmati dalegyület tagjai részére Zsélyben rendezett kirándulást, július 25-én érte Sziklabonya községét a nagy csapás, hogy csaknem teljesen legett. Az egyület nemcsak tagjai nem nézhetők tétlenül a katasztrófát, hanem még egy részük, akik a tiszoltó együletnek is tagjai, az oltáshoz siettek, a hátramaradtak, dal és szép szóval az ünnepi vendégek között és önmagukat megadótatva nyomban tekintélyes összeget gyűjtöttek és adták át a község előjárónak, hogy a szerencsétlenség legégetőbb sebei behegesztethessenek. — Sziklabonya községe pedig nemcsak szóval fejezte ki már lementelten háláját, hanem — midőn alkalmá van — töl is be akarja azt bizonyítani. — Ertesztlén arról, hogy dalegyületünk ez évben is kirándulást tervez a zsélyi fürdőbe, a tekintélyesebb gazdák — élőkön a minden tekintetben kitűnő esperes plébános Szt. Pataky János és a költői lelketű körjegyző Siklaky Istvánnal elhatározták, hogy a kiránduláshoz tiszteket vagy ha szükséges még ennél több kötfogata kocsi bocsátanak szívesen a dalegyület rendelkezésére. E határozatukat már közölték is az egyület elnöke Garam Jenő törvényszéki bíró úrral, egy igen szép levélben, melyet a többiek nevében a már fennebb említettekön kívül aláírtak még Veres Pál, Csorák István, Laukó János, Gutten István, Kazi János, Kazi Mihály, Csányi István, Pabolik András és Smatla József sziklabonyai gazdák. A hála tehát még nem tresz ott, a hol a szív és ész jó egyetértésben honol; s a sziklabonyaiak egyszerű, nemes példája bizonynyára követésre méltó. Ezzel egyidejűleg tudathatjuk olvasóinkkal, hogy dalegyületünk kedden tartott választmányi ülésében elhatározta, miszerint a tervezett zsélyi kirándulást nem a debreczeni út előtt de utána fogja megtartani — bihetőleg szeptember 24-én. Akkor tehát nemcsak a székváros, de a vidék ünnepe lesz e nap. —

Kövesy Gyula jeles comicus színművésznők jutalomjátéka szombaton augusztus hó 5-én leend. — Ez alkalommal „Az ördög része” 3 felvonásos spanyol udvari vigjáték kerül színre. — Mint halljuk, e jutalomjátékra érdekes fogadások törtétek.

Sz. István napján Budapestén országos néptünnepély lesz, melynek jóvedelme a fővárosi szeretetház javára fog fordíttatni. A fővárosi szeretetház, mely jótékony tevékenységi körét nemcsak a fővárosra, hanem egész Magyarországra kiterjeszti, igen helyesen és ügyesen ragadta meg az alkalmat, mert Sz. István napján az ország minden vidékéről minden évben számosan sereglenek az ország fővárosába a „dícsőséges szent jobb kéz” látására. Az érdem br. Aczél Bélát illeti, ki a nagyszerű néptünnepély rendezésnek élén áll, s annyira figyelmes, hogy a rendezők közé a vidéki szerkesztőket (külsők munkát is) beálasztatta, s a rendező jelvényt megküldötte. A néptünnepély programja igen változatos, lesz tombola, nagy ökörszítés, táncmulatság, tündéri látványok a városligeti tavon, legszebb hölgyek, hölgyiszemek, legkisebb női kezek, legkisebb hölgy verseny, lóás, futás, mászás, velociped, sandolin verseny stb. stb. A kalendarium Sz. István napjára jó időt jósolván, — nem mulaszthatjuk figyelmeztetni a közönséget, hogy ezen jótékonyadással összekötött (40 kros) néptünnepélyre ránduljanak az ország fővárosába.

A b-gyarmati Casino-egylet igazgató választmányának egyik tagja a megyéből elköltöztvén, másik tagja pedig Paczolay Imre együleti pénztárnok elhálván, ezen megüresült tisztségek választás általi betöltésére közgyűlési határnapul augusztus hó 6-dikának délelőtti 10 órája tűzött ki, Komjáthy Anzelm, együleti elnök úr által.

kör, mely a karók bemezselése által vésszes területnek kijelöltetett, mely alkalommal az e tárgy szabályrendeletek és egyéb miniszteri rendeletek felolvasatván, azoknak a legszigorubb felelősség melletti betartására a kellő intézkedések megtételtek.

Kösd, Rád, Ponca községek szöveinek azonnali megvizsgálására a járási szolgabíró ez alkalomból elutasítván, a beérkezett hivatalos jelentések szerint e községek szövelei teljesen véssmenteseknek találattak.

A közmunkavállalás lerovására a folyó évben befolyt összesen 33750 frt 93 kr, mely összegből a múlt évi hátralékok törlesztésére 12370 frt 93 kr. folyván be, a folyó évi előírásra befizettetett 21340 frt, mely összeg habár éppen nem tekinthető kielégítőnek, tekintve véve azonban azon tetemes összeget, mely ugyanez idő alatt a múlt évi hátralékok törlesztésére befolyt, s tekintve azt, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó gazdaságok épen ezidőben legkevésbé képesek kötelezettségei teljesítésére, mégis azon reményemnek merak kifejezést adni, hogy az év folyamán alatt a múlt évről kedvezőbb eredmény lesz utólérhető.

A személy és vagyonbiztonság a járási szolgabírók által beterjesztett hivatalos jelentések alapján a befolyt hóban is teljesen kielégítőnek mondható.

B.-Gyarmat, 1882. július 14.

Madách Károly,
alispán.

Reményfy József közigazgatási bizottsági tag ur a július 15-iki közis. ülésen következő javaslatot terjesztett elő, a letételekre vonatkozó miniszteri rendeletek ellen: „A folyó 1882. évi június hó 11-én 22021. sz. a. kibocsátott s az igazságügyi miniszteriumnak a bírói letételek kezelését szabályozó 39425—1881 sz. a. szabályzatát módosító pótrendeleteit a letételekre nézve névelmennek tartja a közigazgatási bizottság; mivel mellőzve, hogy az állampénztár a letétpénzeket használván, némiképpen a letéteményezett pénztárat betéti, esetleg értékpapírok szelvényi kamatait is jogellenesen elvonja, gyakran merül fel azon eset, hogy a bírói árverésekből kifolyó, a pénzfelosztásoknál nem kifogásolt, és annak folyományaként utalványozott jelzálogbeli követelést tárgyzó követelésnek 8 nap alatti felvehetőségében a jelzálogos bitelező az eredeti okirat hiánya, esetleg annak valamely bíróságnál létele vagy elvesztése indokából akadályozva van.

A méltányosság elvével pedig megemegyezhető, hogy az állam a polgárok vagyonával azok kárával gazdagodjék, még kevésbé hozható a jogossággal összhangzásba az egy év letelte utáni igény érvényesítésére való utalás, legkevésbé az elévülés indoka alatti elutasítás. Reményfy József, közis. bizottsági tag.

Ezen javaslat elfogadtatott, s ezen miniszteri rendelet megváltoztatása iránt felirat menesztetik fel.

Vasuti-ügy.

Az Ipolyvölgyi vasut létesítése illetve annak Balassa-Gyarmatig leendő kiépítése érdekében Ipolyvágyon 1882-ik évi július hó 20-án Mont és Nógrádmegyei vasuti választmányai által együttesen megtartott tanácskozmány jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Nógrádmegye részéről: Gr. Gyűrky Ábrahám a nógrádi vasuti választmány elnöke, Gróf Forgách Antal, Harmos Gábor, Hoffman Jakab, Madách Károly, Gróf Pejácsevich Arthur, Pulszky Ágost, Reményfy József, Gróf Zichy Nándor választmányi tagok.

Hontmegye részéről: Bárd Majthényi László a honti vasuti választmány elnöke, Braumüller Sándor, Bolgár János, Gr. Chorinszky Igó, Dacsó Pál, Ivánka László, Kalmár Lajos, Lestyánszky Sándor, Podhorszky György, Rónay Béla, Schön Alajos.

Mielőtt a két megye küldöttjei együttes tanácskozmánya megkezdett volna, Bárd Majthényi László indítványára, az egyesült választmány alakulása vétetvén eszközölésbe; ennek eredménye szerint a két küldöttség egyetértő megállapodással kimondotta, hogy:

Nógrád és Hontmegye küldöttjei egyesült választmánya megalakulván, tanácskozásait a két megye székhelyein felváltva fogja megtartani, s a tanácskozás vezetését illetőleg akként, hogy az Ipolyvágyra egybe hívott választmányi gyűlésen a nógrádi, viszont pedig a b. gyarmati gyűlésen a honti küldöttség elnöke foglalja el az elnöki tisztet.

Az egyesült választmány egybehívását a sorrend szerint előkölni hivatott elnök eszközölni oly módon, hogy azt belátása szerint teheti, köteles pedig tenni, ha arra a másik választmány elnöke által felszólíttatik.

A tanácskozási jegyzőkönyvek vezetésére, melyek két eredeti példányban szerkesztve mindkét elnök részére kézbesítendőek lesznek, Harmos Gábor Nógrád, és Lestyánszky Sándor hontmegyei főjegyzők kéretek föl, és vállalkoztak működésükre vonatkozó ama szabályozással, hogy az Ipolyvágyon tartott tanácskozás a honti és viszont a B.-Gyarmatra egybehívott választmányi gyűlésben a nógrádi főjegyző ténykedjék.

Az egyesült választmánynak akként történt megalakulása után Gr. Gyűrky Ábrahám a jelen voltak szívesen üdvözlése között az elnöki székot elfoglalván,

közvetítést fejezi ki a kitüntetésért, melyben az egyesült választmány elnökévé lett megválasztása folytán részesült.

A midőn még hangúlyozná, hogy a nógrádi választmány küldői kik az Ipolyvölgyi vasut létesítését félreismerhetlenül fontos gazdasági és kereskedelmi érdekekből a legmelegebben óhajtkák, méltó elismeréssel viseltetnek e közerdeki eszme létre hozatala körül oly eredmény és áldozat készséggel eljáró bonti község iránt; megbízásához képest kijelenti, miszerint oly megállapodások, melyek a tulajdont és vagyont érintik, csak akkor tekinthetők Nógrádmegye részéről teljesen hatályban levőknek, ha megbízók részéről elfogadtatni fognak, ezzel a tanácskozmányt megkezdettnek nyilvánította.

Ez után a bonti küldöttség részéről s annak egyhangú helyeslése között Br. Majthényi László utalva azon szerződési pontozatokban foglalt feltételekre, mely mellett az Esztergom-Nána esetleg Szobtól Ipolyvágyig vezetendő vasut vonal kiépítése tervezetlik, s a mely szerint az építésre vállalkozott osztrák-magyar állam vaspálya társulat részére az építéshez szükséges földterület ingyenes átengedése képezte Hontvármegye kötelezettségét, azon nézetének ad kifejezést, miszerint az Ipolyvágytól B.-Gyarmatig folytatolag vezetendő vasut vonal építése is szükségesnek mutatkozó terület ingyenes átengedésétől fog függővé tétetni.

A mint az egyesült választmány előtt bizonyára tudva van, a talaj megszerzéséhez szükséges összegeket az osztrák-magyar állam vasut társulat előlegezi Hontvármegyének.

Szólo bizton hiszi, hogy az Ipolyvágy B.-gyarmati vonal kiépítésénél is hasonló készséggel találkozandó a szomszéd megye községe a vasutépítés részéről.

A talaj ingyenes átengedése illetve e célra megkívántató pénzösszeg előállításának módjait képezi tehát a mai tanácskozmány sarkpontját.

(Folyt. köv.)

Nógrádmegyei községi és körjegyzők B.-Gyarmaton 1882-ik év június 17-ikén tartott közgyűlésének jegyzőkönyve.

(Folytatás.)

Füleki járásban: 1545 frt 30 krból 280 frt 80 kr. helyett csak 204 frt 50 kr. töröltetik; mert Szabó Abel 76 frt 30 kr. hátraléka Szabó Imre terhére iratlik elő. A lezároló kiküldött Papp János jelenti egyúttal, hogy a szinobányai volt körjegyző 78 frt 90 kr. díjhátralék hátrahagyásával Zólyom megye Gyetva község jegyzői állomásra költözvén, ezen kitüntetett hátralék ott hajtandó be tőle.

Felner Antal és Szecsődy Sándor jegyzők összegei segélyezésére kitüntetett összegekből, név és számszerint:

sziráki járásban 105 frtől 14 frt,
szécsényi járásban 28 frtől 7 frt,
nógrádi járásban 25 frt 40 krból 7 frt,
füleki járásban 84 frtből 14 frt töröltetik.

A két járásból a kiküldöttek jelentéseiket még be nem terjesztették.

5. A nyugdíj hátralék biztosítására nézve:

A választmány javaslata, hogy az eddig szokásban volt kötelezvények kiállításánál mellőztessék; mert az csak bírósági uton érvényesíthető s csak ott, ahol éppen ingatlan vagyon található; az ingatlan vagyonnal nem bíró hátralékos körjegyzőnél a kötelezvény nem biztosíték. Ellenben közigazgatási uton kell a díjhátralékot behajtani, mert ez alól a hátralékos nem bujhat ki oly könnyen; ugyanis: minden változást az alispáni hivatal és a szíró jó előre megtudván, az iránt intézkedni és pedig gyorsan intézkedni felkérnek, akár a községeknél, akár ő nála magánál a távozó körjegyzőnél a nyugdíjhátralék összegeig azonnal zárolást és foglalást eszközöljenek s a nyugdíjalapot minden módon biztosítani sziveskedjenek.

Elfogadtatott azon tóldalékkal, hogy a járási körök elnökei érintkezésbe tevének magokat az egyleti és nyugdíj intézeti pénztárakkal, szinte mindig és pontosan nyilvántartsák az intézet érdekében a díjösszegek mennyiségét.

6. Zimányi Ferenc volt csecei jegyző kérvénye, melyben az általa 1874-ik évtől az intézetbe befizetett s még fizetendő összegek a helyébe választott fia Zimányi Zeigmond javára beszámíttatni kéri.

A választmány azon javaslata folytán, hogy a nyugdíj személyhez lévén kötve, sem a nagykorú gyermekekre sem rokonokra nem ruházható, mivel azok a díjfeladásokhoz járultak: elutasítatott.

7. Endrődy Géza s több intézeti tag által eszközölt díjbefizetések az elnök által bejelentetnek.

Tndomásul vétetvén, a pénztáraknak elkönyvelése és nyilvántartás végett kiadatik.

8. A múlt 1880. évi 17. számú „Hiv. Ért.”-ben közzétett nyugdíjintézeti szabályok az egylet választmánya által módosítatván, a közgyűlésnek bemutattnak.

Ezen szabályrendelet kezeltasulitván az 1881. évi körjegyzői közgyűlés által módosított szöveggel, az utóbbi módosított szöveg elfogadottak kérelmettel fog a megyebizottsági közgyűlésnél.

Ezen módosított szövegében is a 26. § a jelen közgyűlés határmata következtében a következő változást szenvedett.

„10 évtől 15 ig 300 frt, 15—20 ig 330 frt, 20—25 ig 360 frt, 25—30 ig 400 frt.

Akik 1874-ik évben már tagjai voltak az egyletnek a 60 éves életkorukban munkaképtelensékké lettek: szolgálati idejük tekintetbe vétele nélkül, teljes nyugdíj élveznek.”

9. A pénztárnok jelenti, hogy az 1881-ik évi pénztári számadását azon oknál fogva nem készíthette el, mert a kiküldöttek mindnyája az egyleti és intézeti tagokkal eszközölt számolási kimutatásait be nem terjesztették.

A közgyűlés ezt ugyan tudomásul veszi s határozat képen odautasítja a pénztárnokot, hogy a számadások beterjesztésére a választmány által javallott s a közgyűlés által elfogadott minden év febr. hó végét pontosan betartsa.

A költségvetési előirányzat be nem terjesztésének kifolyásából szinte határozatilag kimondatott, hogy a költségvetés előirányzat beterjesztésének ideje a múlt évi számadás beadásának idejére állapíttatik meg, s az 1881-ik év befolyt most már az 1882-ikbe.

10. Árvay József nagyorosi jegyzőnek orvosi bizonylattal támogatott kérvénye, melyben 70 éves életkorát s 50 éves a jegyzői pályán tett működését tekintetbe venni, s magát 400 frtyai nyugdíjban részesíttetni kéri, tárgyalatott.

A közgyűlés a választmány azon javaslatát, hogy becsületben megőszül s 50 éves működési pályán csupán hivatalának, a közügynek és az emberiségnek áit veterán kártárunknak teljesítik igazságos s jogos kívánságát, s szavaznak meg a 400 frtyai nyugdíj: legkisebb ellenvetés nélkül egyhangúlag elfogadta.

Ez osztatlan részvétet s általános közszereket tapasztalva s látva jelenvolt ösz bajtársunk: elérkezve nyúlva, meghatott szavakban akarta megköszönni a közgyűlésnek iránta tanúsított magatartását; de az elérkezéskor keblébe fojtotta a hangot s csak mindnyájunkat egyszerre megőszelni akaró kitart karjai s a kézzorítás beszélt oly fenséges szírbeszéddel, hogy a gyűlés perczeig megzakadva, néma csendben s könnyben ragyogó szemekkel vizionorta érzékeny buzúrást általánososan tisztelt veterán tagjának.

Érdemeinek elismerésül e jelenet jegyzőkönyve foglaltatni határozatott, s nyugdíjának folyórá tétete leköszönésének idejétől feltételeztetett.

11. Lisznyai Ferenc Losoncz rendes tanácsos városi aljegyző évi segélyezésére nézve, a választmány javaslata, hogy 200 frttal segélyeztessék s ez leköszönésének ideje folyó évi április 20-ikától folyórá tétessék: elfogadtatott.

12. Biharmegyei községi és körjegyzők egyletének, a budapesti országos központi egylet közgyűlésén is XIV. pont alatt tárgyalt azon indítványa: hogy a következő közigazgatási reformnál a község jegyzői állás választás vagy kinevezés által töltsék-e be?

A választmányhoz, tanulmányozás és javaslatlaltal végett tétetett át.

13. Az országos központi egylet közgyűlésén XIX. pont alatt tárgyalt Barta László indítványa, hogy a triesti biztosító társulattal szövetkezve, az egylet erkölcsileg ezen társulattal pártolja:

A közgyűlés a múlt évben az érdemben hozott határozatához ragaszkodik.

(Folytatás következik.)

Községtáraink.

Most az aratáskor a községtárra, úgy az árak beraktározása, mint az ezekre való előlegesen s bizonyányi üzlet szempontjából fontos szerep várakozik, és éppen azért ezen intézményt házak termelőinek és kereskedőinek figyelmébe ajánljuk a röviden azon előnyökre utalunk, melyeket a községtárak a községnek nyújtanak.

A „Magyar lezároló és pénzváltó bank” múlt évi november és december hóban adta át a közforgalomnak a budapesti-örvárosi községtárat és ezzel tényleg megkezdte a hazánkban ez idő szerint még új és régóta sürgött községtáraknak életbejuttatását. Ezen kívül a községtári intézményt — a helyi viszonyokhoz és helyi forgalom igényekhez képest — kiterjesztette az ország távolabb vidékeire is, és Szegeden, a szeged-esztergomi takarékpénztár közreműködésével, Temesvárott és Barcsan a dunántúli vidék egyik jelentékeny helyén szintén megindította a rak-tározási üzletet a gazdasági és kereskedelmi életnek szolgáló egéztéges alapokon.

B.-Gyarmat, 1882. július 25-én.

A budapesti közraktárak közvetlenül a magyar államvasutak budapesti teher pályaudvara mellett és közvetlenül a Duna parján fekszenek.

Előnyös fekvésükkel fogva tehát, egyrészt a magyar államvasutak központi teherpályaudvarával (s az összekötő vasut segítségével a többi vasutakkal is,) más részről a Dunával egyenes összeköttetésben állnak: a vízi utca, vagy a vasútra való átrakódás a legkönnyebben, gyorsan és kevés költséggel eszközölhető, mi által a kereskedelmi és üzleti kombinációkra a legtágabb tér van nyitva.

A közlekedési vállalatok belátták, hogy a közraktári intézmény kifejlesztése és megszilárdítása kiváló tényező terményeink verseny képességére s így a közforgalom fejlődésének fokozására is, kivétel nélkül valamennyien részint már tényleg megadták, részint kilátásba helyezték a közraktárak részére a legmesszebbre menő forgalmi és kezelési könnyítéseket. Ezek közé tartozik, hogy a vasutak részéről biztosítva van a magyar lezámitoló és pénzváltó bank összes raktáraiban elhelyezett árúk után a meg nem tört, (közvetlen) forgalom előnyösebb tarifája. Kedvező eredményre vezettek a dunagőzhajózási társulattal a közraktári forgalom könnyítése érdekében folytatott tárgyalások is.

Budapest főváros a maga részéről szintén támogatja az intézményt. A budapesti közraktárban elhelyezett, helyi fogyasztásba nem jövő árúk a városi pótlékok, közvetlenség és fogyasztási adó alól mentesek. A közraktári telepen kirakódó hajók partvám mentességét élveznek.

E minden oldalról jövő támogatásnak köszönhető, hogy a forgalomnak átadott közraktárak valódi közhasznú intézmény gyanánt szolgálnak az ország termelésének és kereskedésének emelésére.

A közraktár elfogad mindennemű terményeket és árúkat beraktározásra, öt métermázsányi minimális mennyiségtől felfelé; olcsókamatú előlegeket nyújt azok értékének legalább kétharmad része erejéig, — ezenfelül előlegezi a betárolás végett hozzá küldött szállítmányok fuvarbérét és mérsékelt kezelési költségeit. —

Az árúk felküldéséhez szükségelt zákokat kívánatra jutányos feltételek alatt küld, szóval a raktározó azon kedvező helyzetbe jut, hogy ez idő szerint 5 százalékos kamatra olcsó pénz előleget kapva, meg szabadul a rögtön eladás kényszerétől s a piacon eladásra készen álló árujával nyugodtan várhatja és kihasználhatja a legkedvezőbb eladási alkalmakat. Mert az eladásra nézve a betároló tulajdonos szabadrendelkezési joga fennmarad.

Minthogy azonban a közraktári vállalat az árúk bizományi vételével és eladásával is foglalkozik, legcélszerűbb ennek eszközölésével magát a vállalatot bizni meg. E megbízás a tulajdonos tetszése szerint lehet vagy korlátlan, ha a bizományi eladás minden megszorítás nélkül bízatik a közraktári vállalatra, vagy korlátozott, melynek a tulajdonos az eladási minimális árat meghatározza, szóval a tulajdonos szabadrendelkezése a betárolás által semminő korlátozást sem szenved.

Ezeneken felül gazdákra, mint kereskedőkre nézve, kiknél a forgalom könnyűsége és gyorsasága bír döntő súlyal, — megbecsülhetetlen fontosságnak a betárolt áruktól kiadott „közraktári jegyek” vagyis azon okmányok, melyek törvény szerint a forgalomban a közraktárilag elhelyezett árúk helyettesítésére szolgálnak.

Ha ezek mellett tekintetbe vesszük, hogy a termények a betárolásra teljesen alkalmas helyiségekben fekszenek, tűz ellen biztosítva s kevés költséggel szakszerűen kezelhetők s hogy végre mint fentebb említők, úgy a vasúti, mint a gőzhajózási szállításhoz is az elérhető legnagyobb kedvezményekben részesíttetnek; nagyobb körvonalakban felsoroltuk a közraktár nyújtotta előnyöket.

A magyar lezámitoló és pénzváltó bank alig egy évi tevékenységének a budapesti, szegedi, tomesvári és barcsi közraktárak üzembe tétele folytán meg van azon eredménye, hogy az idén már a magyar nagy és kis termelő és kereskedő közönség is minden nehézség nélkül igénybe veheti a hasznára fordíthatja a közraktárak fentebb részletezett előnyeit.

Hogy a vállalat a legrealisabb alapokon nyugszik, arról a törvénytábla félmillió biztositéki összegeken s a bank 10 milliónyi befizetett alaptőkéjén kívül a vállalat élén állók országos neve keskenedik.

A magyar termelő és kereskedő közönségtől függ, hogy saját jól felfogott érdekében a közraktárak előnyeit igénybe vegye.

Végül a gazda és kereskedő közönség tájékoztatására szolgáljon ama gyakorlati útmutatás, hogy a betárolásra szánt küldemények egyszerűen a magyar lezámitoló és pénzváltó-bank közraktáraihoz: Budapestre (magyar államvasut.) Szegedre, Tomesvárra, (mind két helyen osztrák államvasut állomás,) vagy Barára (déli vasut állomás) csimrendők.

Tekintetes Szerkesztő úr! A „Nógrádi Lapok” folyó évi 30. számának „Hírek” rovatában a vezetésemre bízott illetéktiszabási hivatalnál a bírói határozatok után bélyeg és jogilleték címén teljesített előírások felett kibocsájtott fizetési meghagyások vétetnek bonczkés alá, és pedig oly színben, mintha fizetési meghagyások a perben álló felek képviselőjére oly bírói határozatok után is bocsájtatónak ki, melyek kellő bélyeggel el vannak látva; erre válaszként egyszerűen az, hogy tudtommal oly bírói határozatokra, melyek szövegéből ki lehet venni, hogy kellő bélyeggel el voltak látva, újabb fizetési meghagyás ki nem állított, de valamint eddig, úgy jövőben is minden oly s állandó illeték alá eső bírói határozatok után a törvényileg megállapított bírság alkalmazásával ki fog szabadni az illeték, ha az eljáró bíróság által közölt ítélet szövegéből ki nem vehető az, hogy a közölt ítélet el volt e, s ha igen minő bélyeggel látva.

Ezeket kívántam tisztelt cikkkezőnek kijelenteni, s megjegyezni, hogy egy állami hivatal működése csakis törvényes, vagy feltéve meg nem engedve a fennálló törvények helytelen alkalmazásával törvény ellenes lehet, de nem tisztességes, vagy ha úgy tetszik tisztességesebb.

Tisztelettel vagyok

Szujár János,
pénzügyi titkár, s a b.-gyarmati
kír. illetéktiszabási hivatal ez időze-
rinti főnöke.

Hírek.

Hymen. Goldberger Kálmán csalomjai körjegyző e hó 25-én vezette oltárhoz Rozsnaki Emma kisasszonyt Győrben. — Tisztay Károly, jelenleg B.-Gyarmaton időző színtársulat egyik jeles tagja, augusztus 10-én tartja esküvőjét a derek és művelt Kertész Emma kisasszonnyal, ki ugyanazon társulatnak tagja. Tartós boldogság és szerencse kísérje frigyüket! Ezen alkalomból megemlíthetjük, hogy Dessewffy Elek és Szentmiklósy György urak lesznek a násznagyok.

Gr. Forgách Antalné öngyémeltőségét súlyos és érzékeny csapás érte, hön szeretett atyja Tepliczben jobblétre szenderült. A grófné f. hó 27-én távozott Prágába, hogy a temetésen jelen lehessen. Ezen gyász-hír kedvezőtlen hangulatba ejtette a b.-gyarmati önk. tisztolt egylet zászlószentelési bizottságát is. — Mint azonban biztos forrásból halljuk, a grófné a zászlófelavatási ünnepélyt továbbra is melegen fog érdeklődni, s habár személyesen az ünnepélyen a mely gyász miatt részt nem vehet, mindazáltal gondoskodni fog az iránt, hogy személye az ünnepélyen méltóan helyettesítessék.

Pálmay Ilka kitűnő színművésznőnk, f. hó 28-án B.-Gyarmatra jött, s az itteni színtársulattal 3 darabban lép fel, melyek közül az elsőben „a kornevilli harangok”-ban mint Szerpolett tegnap lépett fel. — Pálmay Ilkának B.-Gyarmaton is igen számos tisztelője van, a közönség tegnap tömegesen készült a kedves színésznő meghallgatására. Ma „a piros bugyellárisban” lép fel, s ezenkívül, még aug. hó 1-én fog játszani a „Boccaccióban”. Ezt főleg a vidék szives tudomására azért hozzuk, hogy aki valódi műélvezetben részesülni óhajt, az siessen Pálmay Ilkát legalább itteni utolsó fellépésében meghallgatni.

A zólyomi ev. esperesség, a nógrádi esperességnek a pápálav ügyben hozott, s Gaál Mihály agárdi lelkész ur által szerkesztett határozatát, melyet lapunkban annak idején közlítettünk, nemcsak egészben véve magáévá tette s elfogadta, hanem még szigorúbb kifejezésekkel is megdovítette, tanubizonyosságul annak, hogy Zólyomgyében ezen átkos fajzat kiábrándítására még erősebb rendszabályok alkalmazandók mint megyénkben.

A római kath. hitfelekezet f. évi július hó 23-án iskolaszéki választás gyűlést tartott. Harmos Gábor úr, megyei főjegyző volt elnök megköszönte az iránnyában tanusított osztatlan bizalmat, egyszerűen az iskolaszék három évi működéséről, egy keresetlen csinnal ékekedő, talpra esett beszédben beszámolt; abban kiemelte: hogy az iskolaszék ernyedetlen buzgalommal a hitfelekezetektől jogtalanul elvont 5 százalékos iskolaadót vissza szerezte; ezen javadalom elvonásából felmerült tartozások conversálása által olcsóbb kamatlábat biztosított és a fizetési határidőket rendezte; az ország primásánál kebeléből monesztett küldöttség tiszteltgett és közrehatott arra: hogy ő emmentája itt a fenálló jeles leányiskolát felállította. E beszéd lelkes éljenzéssel fogadtatván, Harmos Gábor úr nagy ovátók kíséretében az elnöki emelvényről lelépett, átengedvén az egyházi elnök fido lovag Imády Károly úrnak, ki a hitfelekezetet megszokott ékes beszédével elnök választásra hívta fel. Ámbár Harmos Gábor úr mint javulásnak örvendő szabadkozott az elnökség elfogadása ellen, mégis Filler Lajos által helyesen tolmácsolt közóhájnak engedett s egyhangú megválasztatását megköszönte, az elnöki széket újból

elfoglalta. Ennek utána az iskolaszék többi tagjai is megválasztottak, és pedig gondnokul Elhecsizky Flóris, jegyzőül Vilim József, tagokul Aninger László, Baintner Ottó, Balás József, Domján Pál, Parkas Ferencz, Fonódi István, Fröhlich Vilmos, Filler Lajos, Galgóczy János, Grózman Grófman György, Irányos József, Kommerell Gyula, Dr. Melicher Ferencz, Molnár György, Molnár József, Papp László, Rády István, Reményi Károly, Szerényi Gábor, Polák István, Tamaskovits Gyula, Ticsinaky József és Vannay Ignác. Mielőtt azonban a gyűlés befejeztetett volna Elhecsizky Flóris úr indítványára, fido lovag Imády Károly ur vezetésével szellett egy Fröhlich Vilmos, Irányos József és Vannay Ignác urakból álló bizottság küldetett ki a város és egyház között fenforgó, a temető rendbentartására vonatkozó hatáskör összeállításának kérdés tisztázása végett. Ezzel az üléss az íker első kök éljenzésével szétoszlott azaz, mikép Harmos Gábor ur három évi sikeres működéséért jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott meg.

A halálatosság szép példáját van alkalmunk följegyezni. Tudjuk, hogy két év előtt, éppen midőn az Anna nap alkalmából a balassagyarmati dalgylet tagjai részére Zselyben rendezett kirándulást, július 25-én érte Sziklabonya községét a nagy csapás, hogy csaknem teljesen legett. Az egylet nemcsak tagjai nem nézheték téltől a katasztrófát, hanem még egy részük, akik a tűzoltó egyletnek is tagjai, az oltáshoz siettek, a hátramaradtak, dal és szép szóval az ünnepi vendégek között és önmagukat megdovítatva nyomban tekintélyes összeget gyűjtöttek és adták át a község előljáróinak, hogy a szerencsétlenség legégetőbb sebei behegesztetessenek. — Sziklabonya községe pedig nemcsak szóval fejezte ki már lementelten halálát, hanem — midőn alkalmá van — tottel is be akarja azt bizonyítani. — Értelmezés arról, hogy dalgyletünk ez évben is kirándulást tervez a zselyi fűrdőbe, a tekintélyesebb gazdák — élőkön a minden tekintetben kitűnő esperesplébános fido Patay János és a költői lelkesítő körjegyző Sziklaky Istvánnal elhatározták, hogy a kiránduláshoz thekét vagy ha szükséges még ennél több ködfogata kocsi bocsájtának szivesen a dalgylet rendelkezésére. E határozatukat már közölték is az egylet elnöke Garam Jenő törvényszéki bíró úrral, egy igen szép levélben, melyet a többiek nevében a már fennebb említettekön kívül aláírták még Veres Pál, Csereák István, Lankó János, Gutten István, Kazi János, Kazi Mihály, Csányi István, Pabolik András és Smatla József sziklabonyai gazdák. A hála tehát még nem eresztó ott, a hol a sziv és ész jó egyetértésben honol; s a sziklabonyaiak egyszerű, nemes példája bizonynyára követésre méltó. Ezzel egyidejűleg tudatjuk olvasóinkkal, hogy dalgyletünk kedden tartott választmányi ülésében elhatározta, miszerint a tervezett zselyi kirándulást nem a debreczeni út előtt de utána fogja megtartani — bízottlag szeptember 24-én. Akkor tehát nemcsak a székvaros, de a vidék ünnepe lesz e nap. —

Kövesy Gyula jeles comicus színművésznőnk jutalomjátéka szombaton augusztus hó 5-én leend. — Ez alkalommal „Az ördög része” 3 felvonásos spanyol udvari vígjáték kerül színpadra. — Mint halljuk, a jutalomjátéokra érdekes fogadások történtek.

Sz.-István napján Budapesten országos népművelési nap lesz, melynek jóvedelme a fővárosi színtársulat javára fog fordíttatni. A fővárosi színtársulat, mely jótékony tevékenységi körét nemcsak a fővárosra, hanem egész Magyarországra kiterjeszti, igen helyesen és ügyesen ragadta meg az alkalmat, mert Sz.-István napján az ország minden vidékéről minden évben számosan sereglenek az ország fővárosába a „dícséletes szent jobb kéz” látására. Az érdem br. Anad Bélát illeti, ki a nagyszerű népművelési rendezésnek élén áll, s annyira figyelmes, hogy a rendezők köré a vidéki szerkesztőket (közül minket is) berálasztatta, s a rendező jelvényt megküldette. A népművelési programja igen változatos, lesz tombola, nagy ökörsütés, táncmulatság, tündéri látványok a városligeti tavon, legszebb bölgyek, völgyzsemek, legkisebb női kerek, legkisebb női verseny, lötis, futás, mészás, velociped, sandolin verseny s. h. s. h. A kalendarium Sz.-István napjára jó időt jósolván, — nem mulaszthatjuk figyelmeztetni a közönséget, hogy ezen jótékonyasággal összekötött (40 kros) népművelési randuljanak az ország fővárosába.

A b.-gyarmati Casino-egylet igazgató választmányának egyik tagja a megyéből elköltöztetve, másik tagja pedig Paczolay Imre egyleti pénztárnok elhálván, ezen megünnelt tisztségek választása általi betöltésére közgyűlési határnapul augusztus hó 6-dikának délelőtti 10 órája tűzött ki, Komjáthy Anselm, egyleti elnök úr által.

Színházi látócső. Jul. 22-én Balassáné Gilda jutalmajátékául a „Három csőrű kacsa” került színpadra. A jutalmazandót koszorúval, csokrokkal, tapaszal tüntették ki, csak a „zsfölösleg tömött ház” maradt el. Az est hőse Balassáné (Margit) volt, kinek kritikusai tisztán fogva mi is átnyújtjuk a koszorút: a műpártolók ostantalan elismerését! Kövesy (Van Bontro uche) és Tisztay Miksa (Trom Tonpiff) leginkább osztottak vele az est dícsőségében. Szabó csinos éneke szintén dícséretre méltó. Balassa a soha tengert nem kóstolt (Van Ostebal) kapitány szerepében jó alak volt. — Jul. 23-án Szigligeti Ede jobb darabjainak egyikét a „Lelencz”-et láttuk. Balassáné kifogástalan Erzi volt; rokonérzéses megjelenésével, ügyes és élénk játékával méltán költötte le a közönség figyelmét. — Gyöngyösy Etel ellen csak az a kifogásunk, hogy a szerep nem felelt meg az ő temperamentumának. Szeretnők látni őt valamelyik határos és hálás szerepében! Ligety István (Nagy István) a jó, becsületes rektort nagyon maradhatósan ábrázolta. — kivált ott aratott tetszést, mikor egyik leánya megvallja bűnös voltát. Tisztay Miksa igen csinosan dalolt el egy szép nótát. — Jul. 25-én Ligety Géza jutalmajátékául vigjátékot, szavallatot és operettet hirdette a színpad:

Thibonstnak „Elkényeztetett férj”-ét, Kis Józsefnek „Simon Judit” nevű balladáját és a „Fortunio dalát”. A „Gidiczám, vagy az elkényeztetett férj” nevű bohócságot Ligety Géza és Gyöngyösy Etel a közönség tetszésnyilvánításának közepette játszották el. Ezután Gyöngyösy Etel szavalta el a „Simon Judit”-ot, mely szép balladának tárgya a zsidó-világból van véve. (Már csak ezért is megvártuk volna, hogy a izraelita közönség a mai előadást tömeges megjelenésével szereztesse.) Offenbach csinos operettjének, a „Fortunio dalát” nak előadása nem egy kívánni valót hagyott hátra. Csak Kövesy nem hagyott cserben ezúttal sem, meggyőzően bennünket arról, hogy alakító tehetsége van; mellette még talán Balassáné (Friget) emelhetjük ki, de ő sem elégitett ki teljesen. Bocskay Józsa és Szabó ezúttal nem felelték meg várakozásunknak. A színház, fájdalom, ezúttal sem tett meg. — Jul. 27-én Szigeti Józsefnek „Rang és Mór”-ja került színpadra másodszor, mégpedig „közkívánságra”; különös tehát, hogy a közönség csekély számban jelent meg. Tóth Antal, mint rendesen, azonképpen most is megmutatta, hogy művész. Az előadás bírálatába bővebben nem bocsátkozván, csak annyit említenek meg, hogy Tóthon kívül Ligety Géza, Gyön-

gyösy Etel, Balassáné és kivált Kopácsy nérdamának dícséretet. — Figyelmeltetjük a színtársulat igazgatóját, hogy némelyek nem szeretnek szerepet tanulni. Neveket — ezúttal — nem említhetünk, hanem a kikre a nótá azól, jegyezzék meg a jövőre néve: „ki hogy veti ágyát, úgy alusza álmát.” Végül a t. közönséget újból figyelmeztetjük arra, hogy a színtársulat éppenséggel nem élve „aranyos” napokat. A forrásig teszi-e ezt, vagy a közönség? Talán mind a kettő! Kérjük a közönséget, ne vonja meg pártolását a színtársulattól, mely ezúttal még jobban fog igyekezni, hogy mindenkinek kedvében járjon. — Bayard.

Szerkesztői üzenet.

Kis-Kér. D. Margit kiadványának a 26. sz. 30. kiadványát, a rendeltetési helyére, Bachár Gyula pénztárosnak. — Átadtuk. Örömmel értesítjük, hogy nagyszámú a 2-ik szék körül, kik a tisztelet egyet a székjének bennük a közönségre a legnagyobb buzgalommal gyűjtötték.

Feladv. szerkesztő:
Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

Termény-raktár, előleg- és bizományi üzlet.

A magyar leszámlító és pénzváltó bank ajánlja a t. c. terméket és kereskedőket egyelőre kizárólag Budapestre, Szegedre, Ráktárra, Temesvárra és Barcsra. Itt mindent a t. c. közönségnek szolgálni:
1. Egyszerűsített raktárakat, termények és árak berraktározására, kezelésére, ki-
raktározására vagy tovább küldésére.
2. A terményeket átvinni, kölcsönözni, ad, szállítani és egyéb költségeket előleggel, az így átvett terményeket tényleg ellen birtokosítja.
3. Olcsó kamattal, a t. c. mellett előleggel ad a berraktározott, sőt már a címére feladott terményekre.
4. Elvállalja a reá birtok termények bizományban eladását akár a vidéki államoktól, akár pedig raktárakból.
Vállalatunk számára egy a vasúti mint a gőzhajózási társulatok részéről sok rendbeli előnyök nyitnak, melyek t. megbízóink javára szolgálnak.
Szé- vag irabell felvilágosításra úgy nyomatott, ültet és díjazhatóvalnak, mint minden irányú felvilágosításra szívesen szolgálnak.
A Budapestre intézett küldemények címzendők: A magyar leszámlító és pénzváltó-bank kőraktárának Budapestre, állomás kőraktárák magyar kir. államvasutak. Szegedre: A magy. leszámlító és pénzváltó-bank kőraktárának. Cs. kir. szab. osztrák államvasút-állomás. — Temesvárra: A magy. leszámlító és pénzváltó-bank kőraktárának. Cs. kir. szab. osztrák államvasút-állomás. — Barcsra: A magyar leszámlító és pénzváltó-bank kőraktárának. Cs. kir. szab. déli vasút-állomás.

Magyar leszámlító és pénzváltó-bank.

A sátorálja-ujhelyi kiállításon az első díj s arany díszoklevéllel, a zombori kiállításon a „magyar ipar fejlesztéseért” dícsérő oklevéllel jutalmazott a magyar államgépgyári

gőzmozgony és vaskeretű gőzcséplőgépeért,

valamint a sátorálja-ujhelyi, adai, zalaegerszegi, rimaszombati és a szécsényi kiállításokon első díjakkal kitüntetett

szabad. járgány-cséplőgépek, tisztító és zsákoló készülékekkel

6-3

Fehér Miklós

vazérügynöke magyar, osztrák, angol, francia, amerikai és német mezőgazdasági gépgyáraknak, Budapest, üllői út 25. sz. „Köztelek.”

Ajánlja legnagyobb és dústartalmú raktárát az általa legelőször behozott, legújabb és legszilárdabb szerkezetű járgány-cséplőgépeit 2-4 lőerőre, tisztító és zsákoló készülékekkel, továbbá kisebb cséplőgépeit kézi vagy 1-2 lőerőjű járgány-hajtásra szalma- és török-rázóval vagy a nélkül, tisztító és választó rostait. Trieur konkoly-, bukkony- és zab-választó, valamint a mezőgazdaság szakmájába vágó minden egyéb kitűnő szerkezetű gépeit a legolcsóbb árak és kedvező feltételek mellett.

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

77. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alóírt bírósági végrehajtó részéről közhírre tétetik, hogy az ipolyági kir. járásbíróságnak 926. —1882. számú végzése folytán Mangold Mór javára Schwarcz Jakab ellen 300 frt tőke és járulékaire le- és felvett 476 frt 90 krra becsült bolti árucikkek, ágyneműk és butorok, valamint 150 frtra becsült cselekvő követelés és egy imabázi szék folyó 1882. évi augusztus hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor a helyszínen Ipolyváson, szűkség esetén becsáron alul is, a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen eladni fognak. — Kelt Ipolyváson, 1882. évi július hó 26 ik napján.

Malocsay Miklós,
kir. bírósági végrehajtó.

HIRDETMÉN

Több évbéli ó-bor, összesen 74 hektó eladó, hektója 18 frtjával p. é. Venni kívánók bővebb felvilágosítást nyerhetnek

Özv. Paczólaj Imrénénél

B-Gyarmaton,
a fogházfelügyelői lakásban.

3-1

3-2

Hirdetmény.

Egy jelenleg is működésben és jókarban lévő Röck féle járgány és szegeszövő szákoló cséplőgép teljesen felszerelve eladó. — Kitűnő munkaképességéről meggyőződés szerezhető Szécsényben Vancsó Bélánál.

2-2

Hasonbérleti hirdetmény.

A b-gyarmati határhoz tartozó vadászati-jog folyó évi augusztus 15-től kezdve 3 évre, folyó évi július 31-én délután 3 órakor a városbás tanácstermében, nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adni.

Burluss Mihály, v. bíró.

B R O G L E J Ó Z S E F

gép és rostalemez-gyára Budapest.

GYÁR: vaozi-ut, osztrák államvaspálya közelében. RAKTÁR: vaozi-körut, 68. sz. a.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányát, mint:

TRIEURÖKET változó rostával,

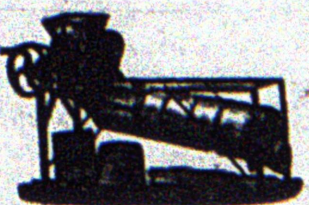
tisztító-gépeket szelelővel, különlegességek malmok számára;

— hármas ekéket, szabadalom-szám 28,466.

Cséplőgép-rosták, lyukasztott és hasított lemezek.

vas, aczél és czinkből, valamint mindennemű mezőgazdasági gépek és tárgyak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

(80-9)

